

POSTANOWIENIE

Dnia 13 grudnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie skargi Wspólnoty Mieszkaniowej [...] w W.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego

w W. z dnia 21 kwietnia 2017 r., sygn. akt XXVII Ca [...], wydanego

w sprawie z powództwa Wspólnoty Mieszkaniowej [...] w W.

przeciwko W. S.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 grudnia 2018 r.,

1) odrzuca skargę,

2) zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 2717 (dwa tysiące siedemset siedemnaście) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym.

UZASADNIENIE

Skarżąca Wspólnota Mieszkaniowa [...] w W., na podstawie art. 424¹ § 1 k.p.c., domagała się stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 21 kwietnia 2017 r. (sygn. akt XXVII Ca [...]) wydanego w sprawie o zapłatę. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku została wniesiona w dniu 10 czerwca 2018 r.

W uzasadnieniu wniesionego środka zaskarżenia skarżąca powołała się na naruszenie przez Sąd Okręgowy art. 13 ust. 1 i art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r., poz. 716 ze zm.) poprzez ich błędną wykładnię i przyjęcie, że wspólnota mieszkaniowa jest zobowiązana do wystawiania faktur z tytuł zaliczek na poczet kosztów zarządu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku jest nadzwyczajnym środkiem prawnym pozwalającym na zakwestionowanie orzeczeń, których wydanie stało się źródłem szkody, a które równocześnie pozostają w oczywisty i rażący sposób sprzeczne z prawem. Podstawę uwzględnienia skargi stanowić może wadliwość orzeczenia o zasadniczym i ewidentnym charakterze, nie zaś każdy, nawet marginalny czy wątpliwy, wypadek jego sprzeczności z prawem (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 października 2014 r., V CNP 15/14, nie publ. oraz z dnia 16 czerwca 2015 r., IV CNP 72/14, nie publ.). Równocześnie, skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku posiada ściśle określony cel - służąc uzyskaniu prejudykatu w rozumieniu art. 417¹ § 2 k.c., niezbędnego do dochodzenia odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa w odrębnym postępowaniu.

Zarysowana powyżej szczególna funkcja skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia w polskim systemie prawa determinuje postrzeganie tego środka zaskarżenia jako środka prawnego o ściśle sformalizowanym charakterze. Wiąże się to z kreowaniem po stronie podmiotów skarżących obowiązku ścisłego wykazania przesłanek dopuszczalności skargi określonych w art. 424¹ § 1 k.p.c. oraz spełnienia wymagań skargi, które

zostały wyróżnione w art. 424⁵ § 1 k.p.c. Skarga o stwierdzenie niezgodności prawomocnego orzeczenia z prawem powinna zatem zawierać oznaczenie orzeczenia, od którego została wniesiona ze wskazaniem w jakiej części zostało zaskarżone, przytoczenie jej podstaw i ich uzasadnienie, wskazanie przepisu prawa, z którym orzeczenie to jest niezgodne, uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy, wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe oraz wniosek o stwierdzenie niezgodności orzeczenia z prawem. Zachowanie powyższych wymagań konstrukcyjnych skargi podlega przy tym badaniu przez Sąd Najwyższy przy wniesieniu skargi, zaś uchybienie tym wymaganiom nie podlega sanowaniu i skutkuje odrzuceniem skargi *a limine* (art. 424⁸ § 1 k.p.c.). Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie wyjaśnił jednocześnie, iż powyższe wymagania konstrukcyjne powinny być spełnione w sposób kumulatywny, a nadto że każde z nich ma charakter samoistny i powinno być spełnione samodzielnie, niezależnie od innych (por. m.in. postanowienia: z dnia 20 lipca 2005 r., IV CNP 1/05, nie publ. oraz z dnia 7 sierpnia 2012 r., III CNP 14/12, nie publ.).

Mając powyższe na względzie stwierdzić należy, że nie zostało spełnione przez skarżącą wymaganie określone w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c.; tj. wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe. W uzasadnieniu wniesionego środka zaskarżenia wskazano jedynie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku nie było i nie jest możliwe w drodze innych środków prawnych, albowiem nie zostały spełnione przesłanki wniesienia skargi kasacyjnej (s. 2 i 16 skargi). Podnieść należy, że takie stwierdzenie skarżącej pomija wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku nie było możliwe w drodze wniesienia skargi o wznowienie postępowania, ale także to, że w dniu 3 kwietnia 2018 r., a więc przed wniesieniem skargi, do polskiego systemu prawnego wprowadzono kolejny nadzwyczajny środek zaskarżenia, tj. skargę nadzwyczajną, której celem jest eliminacja prawomocnych orzeczeń naruszających zasadę lub wolności i prawa człowieka i obywatela określone w Konstytucji albo w sposób rażący naruszających prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie (art. 89 i nast. ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, Dz.U. z 2018 r., poz. 5

ze zm.). Ze względu na to, że uwzględnienie skargi nadzwyczajnej - zgodnie z art. 398¹⁵ i 398¹⁶ k.p.c. w związku z art. 95 ustawy o Sądzie Najwyższym - prowadzi do uchylenia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania albo do uchylenia zaskarżonego orzeczenia i orzeczenia na nowo co do istoty sprawy, a więc do eliminacji przyczyny „szkody judykacyjnej”, to dla spełnienia wymagania określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. koniecznym było również wykazanie przez skarżącą we wniesionym środku zaskarżenia, że wzruszenie zaskarżonego wyroku nie jest możliwe w wyniku wniesienia skargi nadzwyczajnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 30 sierpnia 2018 r., III CNP 9/18, nie publ. oraz z dnia 6 listopada 2018 r., II CNP 17/18, nie publ.).

Skarżąca w uzasadnieniu wniesionego środka zaskarżenia w żadnej sposób nie odniosła się do kwestii możliwości wzruszenia zaskarżonego orzeczenia przy wykorzystaniu instytucji skargi o wznowienie postępowania oraz skargi nadzwyczajnej, co implikowało w sobie konieczność uznania, iż nie zostało spełnione wymaganie określone w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., a tym samym wniesiona skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia podlega odrzuceniu na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c. O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1, 398²¹ i 424¹² k.p.c. oraz przepisami § 10 ust. 5 pkt 2 w zw. z § 15 ust. 1 i 2, i § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).